



Μέσα & έξω

In & out

Μία έκθεση, ευχάριστο σύμπτωμα, χωρίς έκδηλες μορφοπλαστικές και γλωσσολογικές συγγένειες, με καταγωγικό πυρήνα των δύο καλλιτεχνών, τις κοινές τους μνήμες και συναντήσεις σε παρελθόντα χρόνο. Οι Κυριάκος Μορταράκος και Γιώργος Τσακίρης, επανασυστήνουν τον «κοινό τους τόπο», σε μία συνθήκη εμπαιγμού του «μέσα-έξω». Υπαινικτικά με την ταυτόχρονη συνύπαρξη του εσωτερικού και εξωτερικού χώρου προσφέρουν στον θεατή μία εμπειρία μετωρισμού στον ιδιότυπό τους χώρο, που μέσα από την κλειστότητα/ανοιχτότητά του, κλονίζει την δεδομένη θέαση των σημαινόντων, αναμετράται με τ' ανείπωτο επανατοποθετώντας μας στο πραγματικό.

Έργα με μία ιδιότυπη σιωπή, μας καταβυθίζουν σ' αυτόν το «κοινό τους τόπο», εκεί που το αδύνατο γίνεται δυνατό, εκεί που αναδύονται συμβάντα χωρίς διχασμούς και σχιζοειδείς απολήξεις. Καταργούν το σύνορο ανάμεσα στο μέσα-έξω, στο συνειδητό-ασυνείδητο, ρηγματώνοντας την επικράτεια του Λόγου. Εκθέτοντας όλα τα απορημένα του σημεία, εξέρχονται από την αναπαράσταση του πραγματικού, στην υπεροχή του συμβολικού και εμμένουν στην αποκαλυπτική του αξία, διαμοιράζοντας, διαθέτοντας ή ακόμη και διακινώντας, δίχως τη δική μας συγκατάθεση, τη μοναξιά που την υπερβαίνει και τη συνέχει ταυτόχρονα.

Η μετάφρασή αυτού του ενδιάμεσου χώρου είναι πολυσήμαντη και μπορεί να αποτελεί ανάλογα με την υποδοχή, εταιρο-τοπία, δυσ-τοπία, ου-τοπία ή απλά αυτό τον «κοινό τόπο» εκεί όπου η ετερότητα, ανάλογα με το συμβολικό φορτίο των έργων, τις ποιότητες και τις αξίες, αποκτά γνωρίσματα και ιδιότητες του οικείου ή ανοίκειου καταδεικνύοντας στον καθένα τελικά εάν μπορεί να τον «ενοικήσει» ή όχι.

Στη συγκυρία της κρίσης, που το μέσα-έξω intimite εσωτερικότητα και εξωτερικότητα [extimite] του αναπόδραστα εκτεθειμένου στην ύπαρξή του ανθρώπου, όπως ορίζεται από τον ψυχίατρο Serge Tisseron²,

¹ Georges Teyssot, *Fenêtres et écrans : entre intimité et extimité* Intervention aux journées d'étude des 2, 3, 4 juin 2009, à Tonnerre (Yonne), Arts et techniques, sous la responsabilité de J. L. Déotte avec l'appui de la revue en ligne *Appareil*, MSH Paris Nord, École doctorale « Pratiques et théories du sens ».

² Η λέξη που προτείνει extimacy από τον Jacques Lacan στο σεμινάριο XVI του το 1969 (δημοσιεύθηκε το 2006, σελίδα 249). Αλλά τότε η λέξη περιορίζεται σε μια εξειδικευμένη θεωρητική χρήση. (ed. Ramsay, Αύγουστος 2001 επανέκδοση Hachette, 2003)

ενεργοποιεί την επιθυμία να κάνει ορατές ορισμένες πτυχές του εαυτού. Αναγκαίο για την ψυχική ανάπτυξη του σύγχρονου πρόσωπου, λειτουργεί ασυνείδητα σαν ένα είδος «ενστίκτου », ατομικών, κοινωνικών και εικαστικών δεσμών και συγκρούσεων πολλαπλών μορφών σε πολλά πεδία.

Τα έργα εξωτερικεύουν μία πολύχρονη οικειότητα που εμπλέκεται εικαστικά αγγίζοντας επίσης τη σχέση της ιδιωτικής και δημόσιας σφαίρας. Εξομαλύνουν το πραγματικό και αναδύουν τη δύναμη της εγγύτητας που διασώζει την μυστική και ανοίκεια εικόνα του. Συγκροτούν με ένα ελλειπτικό νόημα, τον κοινό τους τόπο, γενέθλιο τόπο του εμείς, ως τόπο έλλειψης, τόπο ρήγματος, τόπο του κενού, τόπο-αναπαράστασης που είτε μας ανήκει είτε δεν μας ανήκει, μιας αναπαράστασης της απεύθυνσης, ενάντια στον φόβο του εγκλωβισμού και στο φόβο της λήθης.

Τόπο της διεμφάνισης του αφανέρωτου, τόπο της αποκάλυψης, του μη ορατού, του μη ειπωμένου, τόπο μιας αναμορφωτικής της ανοικτότητας, που πέραν από τις φανταστικές και συμβολικές του ταυτίσεις, αντιστέκεται στην πραγματικότητα των αναπαραστατικών της δυνατοτήτων, στη φαντασιακή της έδρα, που «εικονίζει» την αδυνατότητα της απεικόνισης, της αλήθειας του κόσμου.

Μαρία Κεσανίδου

Ιστορικός τέχνης-επιμελήτρια

ΧΩΡΟΣ 18, Χρυσοστόμου Σμύρνης 18, Θεσσαλονίκη, τ.κ. 54622

τηλ. 6972.855639, email: xoros18@gmail.com, www.choros18.com

